

Aanmeldingsnotitie
vormvrije m.e.r.-beoordeling
Zandwinning Werfhout

projectnr. 219562
revisie 4
11 november 2013

auteur(s)
ir. S. Zondervan

Opdrachtgever
Roelofs Zandwinning B.V.
Postbus 22
7683 ZG Den Ham Ov

datum vrijgave
11 november 2013

beschrijving versie 4
definitief bij concept
ontwerpbestemmingsplan

goedkeuring
drs. S.B.W. Hammink

vrijgave
ir. H.A.M. van de
Wetering

Datum van uitgave:
11 november 2013

Contactadres:
Beneluxweg 7
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright © 2013

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en kader	5
1.2	Achtergrond.....	6
1.3	De m.e.r.-beoordeling.....	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Plaats van de activiteit.....	8
2.1	Projectlocatie en omgeving.....	8
2.2	Bestemmingsplan	9
2.3	Gevoelige gebieden en waarden.....	9
2.4	Autonome ontwikkelingen.....	10
3	Kenmerken van de activiteit.....	11
4	Kenmerken van het potentiële effect	13
4.1	Inleiding.....	13
4.2	Maatgevende potentiële effecten.....	15
4.3	Overige thema's.....	18
5	Conclusies en advies	19

Bijlage

- MER Health en Wellness Werfhout, gemeente Montferland, Ingenieursbureau Oranjewoud, 2010

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en kader

Roelofs Zandwinning B.V. is voornemens de bestaande zandwinplas Werfhout te Didam aan de zuidzijde uit te breiden. In samenspraak met gemeente en provincie is door Roelofs Zandwinning B.V. gezocht naar een zo optimaal mogelijk passende uitbreiding en afronding van een zandwinlocatie in Didam.

Uitgegaan wordt van een gebiedsontwikkeling met een passende eindbestemming voor de zandwinplas. Als afronding van de zandwinlocatie zijn er plannen voor een nieuwe landschappelijke inrichting met natuurontwikkeling en extensieve recreatie. Deze ontwikkeling past in het gemeentelijke en provinciale beleid (een nadere beschrijving is opgenomen in het bestemmingsplan) en wordt in samenspraak met de gemeente en provincie voorbereid.

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling planologisch-juridisch mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan opgesteld.

In het kader van dit bestemmingsplan wordt een vormvrije m.e.r.-beoordelingsprocedure doorlopen. Er is door de initiatiefnemer 'Roelofs Zandwinning B.V.' voor gekozen om voor deze vormvrije m.e.r.-beoordeling een aanmeldingsnotitie voor het bevoegd gezag op te stellen.

figuur 1.1 Indicatie locatie voorgenomen activiteit

1.2 Achtergrond

In 2010 en 2011 is gezocht naar een zo optimaal mogelijk passende afronding van een zandwinlocatie in Didam, gemeente Montferland. Als afronding van de zandwinlocatie waren tevens plannen voor een leisuontwikkeling met als thema Health en Wellness. Er werd voorzien in de ontwikkeling van circa 50 hectare recreatieve ontwikkeling met ruimte voor diverse gezondheidsgerelateerde functies. Voor die ontwikkeling is destijds een bestemmingsplan en milieueffectrapport (MER) opgesteld. Deze zijn echter niet in procedure gebracht omdat de gewijzigde economische- en marktomstandigheden geen mogelijkheden meer boden voor uitvoering.

De ontwikkeling van verblijfsrecreatie rondom de plas bleek, mede vanwege het veranderde financiële klimaat, dus niet langer aan de orde. In samenwerking met Landschap Overijssel en Poelmans Reesink, zijn om die reden plannen ontwikkeld voor zandwinning gecombineerd met natuurontwikkeling. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken moet het bestemmingsplan worden aangepast. Er is niet langer sprake van een directe m.e.r.-plicht vanwege het vervallen van de recreatieve ontwikkeling.

1.3 De m.e.r.-beoordeling

Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling?

De milieueffectrapportage-procedure (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. Een m.e.r. is altijd gekoppeld aan een plan of besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie, bestemmingsplan of vergunning. De wettelijke eisen ten aanzien van m.e.r. zijn vastgelegd in de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r. In de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r. wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde bijlage C-activiteiten), activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde bijlage D-activiteiten) en activiteiten die wel zijn opgenomen in de D-lijst, maar in omvang kleiner zijn dan de opgenomen drempelwaarden. Voor deze laatste categorie geldt een vormvrije m.e.r. beoordeling.

Uitbreiding van een zandwinning is een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit conform categorie D 16.1 van het Besluit m.e.r.: "De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem ...".

De omvang van de voorgenomen ontwikkeling (10 hectare) is kleiner dan de drempelwaarde voor een m.e.r.-beoordeling (12,5 hectare). Conform de m.e.r.-regelgeving leidt dit tot de noodzaak tot het uitvoeren van een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling (uitbreiding zandwinning kleiner dan 12,5 ha).

De (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht is gekoppeld aan het ruimtelijk besluit, in dit geval het (voorontwerp) bestemmingsplan.

Bij activiteiten waarvoor een vormvrije m.e.r. beoordeling geldt moet het bevoegd gezag motiveren of er belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn, die aanleiding geven tot het opstellen van een MER. Ondanks dat sprake is van een vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt in dit geval aangehaakt bij de criteria voor de (vormvaste) m.e.r. beoordeling, zoals genoemd in tabel 1.1. Uitgangspunt ("geest van de wet") hierbij is dat er in beginsel geen m.e.r.-procedure doorlopen hoeft worden, tenzij sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Deze aanmeldingsnotitie bevat de informatie ten behoeve van het bevoegd gezag ten behoeve van deze beslissing.

Tabel 1.1: Overzicht criteria "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu"

Criteria	Beoordelingscriterium
Kenmerken van de activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • omvang • cumulatie met andere projecten • gebruik van natuurlijke hulpbronnen • productie van afvalstoffen • verontreiniging en hinder • risico van ongevallen
Plaats van de activiteit	<ul style="list-style-type: none"> • bestaand bodemgebruik • relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied • opnamevermogen van het natuurlijk milieu, met speciale aandacht voor "gevoelige gebieden" (tabel 2.1)
Kenmerken van het potentiële effect belangrijke nadelige gevolgen	<ul style="list-style-type: none"> • het bereik van het effect • grensoverschrijdend karakter • orde van grootte en complexiteit van het effect • waarschijnlijkheid van het effect • duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect

Procedure

De vormvrije m.e.r.-beoordeling geschiedt op basis van informatie, die door de initiatiefnemer (in dit geval Roelofs Zandwinning B.V.) bij het bevoegde gezag (de gemeente Montferland) wordt ingediend. Er is voor gekozen om dit in de vorm van een notitie te doen, de zogenaamde aanmeldingsnotitie. In de aanmeldingsnotitie staat de informatie, die het bevoegd gezag nodig heeft voor haar beslissing en motivatie over de noodzaak van het opstellen van een milieueffectrapport. Die motivatie is onderdeel van het bestemmingsplan.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de plaats van de activiteit beschreven. Tevens is beschreven of er sprake is van relevante autonome ontwikkelingen. Hoofdstuk 3 bevat een omschrijving van de kenmerken van de activiteit bestaande uit de aard en omvang. In hoofdstuk 4 zijn kenmerken van het potentiële effect, de milieugevolgen, beschreven. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 zijn de resultaten samengevat en zijn conclusies opgenomen.

2 Plaats van de activiteit

2.1 Projectlocatie en omgeving

Het plangebied ligt ten zuidoosten van de kern Didam in de kom van de A18 en A12. Het plangebied wordt begrensd door de A18 in het noordwesten, de Bievankweg (N335) in het noordoosten en de Pakopseweg in het zuidwesten. In figuur 2.1 is de ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven.

Het plangebied is gelegen in een multifunctioneel gebied en kent in de huidige situatie een gemengd gebruik, met onder andere een agrarische functie. Het plangebied en de omgeving van het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit open akkercomplexen en weidegronden. In het noordelijk deel van het gebied ligt de zandwinlocatie. De ontsluiting van het plangebied vindt plaats over de Pakopseweg waaraan ook het zanddepot is voorzien. Langs de A18 ligt een strook beplanting die een duidelijk scheiding vormt tussen de weg en het gebied rond de zandwinning. Rondom het plangebied liggen enkele woningen omgeven door erfbeplanting.

figuur 2.1 Huidige situatie

2.2 Bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Montferland' en het recentelijk opgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied'. Het recentelijk opgestelde plan is conserverend van aard. Derhalve is onderhavige ontwikkeling niet meegenomen in deze herziening. De bestaande plas is gelegen binnen het 'oude' bestemmingsplan 'Buitengebied Montferland' en kent het plangebied, naast de bestemming "water" een agrarische functie toe. Dit bestemmingsplan is vastgesteld in 1997.

De voorgestelde uitbreiding is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Montferland' (vastgesteld 2011-09-29) en kent een "Agrarische" bestemming en een dubbelbestemming "Archeologie".

De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling planologisch-juridisch mogelijk te maken wordt een bestemmingsplan opgesteld.

In de op 23 april 2009 vastgestelde Structuurvisie Montferland is het plangebied aangewezen als een gebied waarin wordt voorzien in een recreatieve vorm van ontwikkeling met recreatiewoningen, wellnessvoorzieningen en dergelijke. Aangegeven is dat hierbij rekening gehouden dient te worden met de aanwezig natuurwaarden.

2.3 Gevoelige gebieden en waarden

Voor de effectbepaling zijn gevoelige gebieden en waarden van belang. Een overzicht van mogelijke gevoelige gebieden en waarden is gegeven in tabel 2.1.

tabel 2.1 Overzicht gevoelige gebieden

<i>Niveau</i>	<i>Juridisch kader</i>	<i>Type gebied</i>
Internationaal	Conventie van Ramsar	Wetlands
	Verdrag van Valletta	Archeologisch erfgoed
	Natura2000 (Habitat- en Vogelrichtlijn)	Speciale(ecologische) beschermingszones
Nationaal	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	Ecologische Hoofdstructuur
		Waardevolle Cultuurlandschappen
	Nb-wet	Nationaal Park
Provinciaal	Structuurvisie / Verordening Ruimte / Verordening Water	Beschermde natuurmonumenten
		Ecologische hoofdstructuur
		Bodembeschermingsgebied
		Grondwaterbeschermingsgebied
Gemeentelijk	Bestemmingsplan	Aardkundig beschermd gebied
		Stiltegebied
		Bestemming Natuur
		Beschermde archeologische en cultuurhistorische monumenten

Als (mogelijk) gevoelig gebied in de omgeving die relevant kan zijn voor de uitbreiding van de zandwinplas wordt de nabijgelegen ecologische hoofdstructuur beschouwd. Ook zijn binnen het plangebied mogelijk beschermde soorten aanwezig. In paragrafen 2.3.1 en 2.3.2 is een beschrijving gegeven van het genoemde gevoelige natuurwaarden.

Er zijn geen andere gevoelige gebieden of waarden die bijzondere aandacht verdienen. Wel zijn er nog enkele aspecten die vanwege de aard van de activiteit, dan wel de aard van de omgeving nadere aandacht verdienen. De effecten op deze aspecten zijn beschreven in paragraaf 4.2. Hierin komen ook de effecten op de gevoelige gebieden aan de orde. Op de effecten op de overige aspecten wordt nader ingegaan in paragraaf 4.3.

2.3.1 *Ecologische hoofdstructuur*

Het plangebied maakt geen deel uit van de ecologische hoofdstructuur. Ten zuidoosten van het plangebied ligt een groot ecologische hoofdstructuur -gebied dat in het Natuurbeheerplan van Gelderland (2013) grotendeels aangewezen is als het beheertype 'Dennen-, eiken- en beukenbos'. In figuur 2.2 is de ligging van de ecologische hoofdstructuur ten opzichte van het plangebied weergegeven.

figuur 2.2 Ligging plangebied (rood omlijnd) t.o.v. de ecologische hoofdstructuur (bron: website provincie Gelderland)

2.3.2 *Beschermde soorten*

In het plangebied zijn lijnvormige structuren (bosstroken langs A18 en N335 en de bomenrij langs Werfhout) in gebruik als vliegroute van en naar foerageergebieden van vleermuizen.

De ondiepe poel in het plangebied vormt een potentieel voortplantingsbiotoop voor de poelkikker, kamsalamander en de rugstreeppad; drie zwaar beschermde amfibiesoorten die staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Tijdens een eenmalig veldonderzoek zijn geen kamsalamanders of -larven aangetroffen. Voor het uitsluiten van de poelkikker zijn twee terreinbezoeken vereist (Conform de soortenstandaard DR, 2012). Ook de rugstreeppad wordt in de ondiepe poel verwacht en is tijdens één terreinbezoek niet uit te sluiten. Om inzichtelijk te krijgen of het plangebied (met name de poel en zanddepot) gebruikt wordt door de soorten en welke functie het plangebied heeft voor de poelkikker en de rugstreeppad, is nader onderzoek op basis van de soortenstandaards noodzakelijk.

Tijdens het terreinbezoek is een aantal rietorchissen aangetroffen langs de watergang ten zuiden van de zandwinplas. De gevlekte rietorchis is een zwaar beschermde soort en behoort tot Tabel 2 van de Flora- en faunawet. Voor Tabel 2-soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen mits gewerkt wordt met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

Andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen of verwacht.

2.4 *Autonome ontwikkelingen*

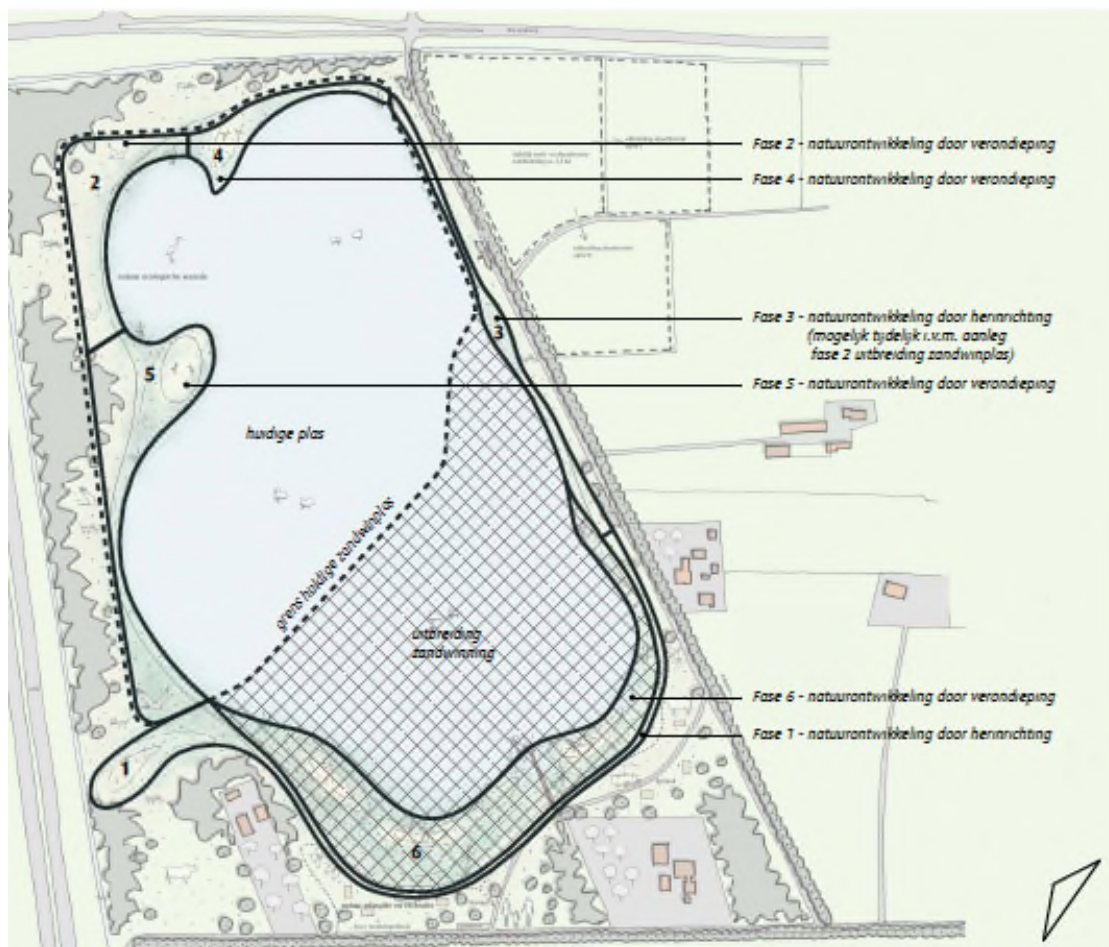
Op en direct nabij de zandwinning spelen geen autonome ontwikkelingen met wezenlijke effecten op de omgeving. Tevens zijn geen ontwikkelingen - bijvoorbeeld andere zandwinningen - die in het kader van cumulatieve effecten beschouwd dienen te worden. In de bestaande zandwinplas vindt momenteel geen zandwinning plaats.

3 Kenmerken van de activiteit

In samenspraak met gemeente en provincie wordt door Roelofs Zandwinning B.V. gezocht naar een zo optimaal mogelijk passende uitbreiding en afronding van een zandwinlocatie in Didam. Als afronding van de bestaande zandwinlocatie zijn er plannen voor een nieuwe landschappelijke inrichting met natuurontwikkeling en extensieve recreatie.

Bij het winnen van het zand wordt de bestaande plas uitgebreid met circa 10 hectare. Naast het winnen van zand wordt nieuwe natuur aangelegd. Ten oosten van de plas wordt een terrein tijdelijk ingericht voor het zanddepot, een werkterrein en een zandklasseerinstallatie.

In het noordoostelijk deel van de bestaande plas wordt een impuls gegeven aan de natuurontwikkeling door herinrichting en het gedeeltelijk verondiepen met herbruikbare grond en baggerspecie van elders. De steile oeverzones worden afgevlakt en heringericht. Om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater goed te beschermen worden er kwaliteitseisen gesteld aan het toe te passen materiaal. Dit gebeurt in het nauwe samenwerking met het waterschap, die hiervoor in 2013 beleidsregels heeft opgesteld. De kwaliteit van het materiaal moet voldoen aan de regels geldend uit het Besluit bodemkwaliteit.

figuur 3.1 Toekomstige situatie (schetsontwerp)

De zuidoever van de plas en de noord- en westoever van het uit te breiden deel van de plas krijgen bij start van de winning een aanleg en inrichting die strookt met de landschappelijke en ecologische ambities. Hier wordt in het beginstadium al voorgesorteerd op de gewenste eindsituatie.

De werkzaamheden, bestaande uit zandwinning, klasseren, tijdelijke opslag in het depot en sorteren vangen naar verwachting in 2015 aan en duren circa 10 jaar.

Verondiepen

Voor het ondieper maken van een gedeelte van de zandwinplas wordt bodemmateriaal van elders aangevoerd door middel van vrachtwagens. Het te verwerken materiaal heeft kwaliteit BSB (Besluit bodemkwaliteit) tot en met klasse industrie. Het verondiepen gebeurt na afronding van de zandwinning. De bestaande noord- en oostoever krijgen een herinrichting tegelijk met het verondiepen van de plas. De zuidoever van de plas en een deel van de noord- en westoever van het uit te breiden deel van de plas krijgen bij start van de winning een aanleg en inrichting die strookt met de landschappelijke en ecologische ambities. Hier wordt in het beginstadium al voorgesorteerd op de gewenste eindsituatie.

Het algemeen bestuur van Waterschap Rijn en IJssel heeft op 2 juli 2013 de Beleidsregels verondiepen van diepe plassen vastgesteld. De beleidsregels zijn een nadere invulling op het landelijk beleid. De beleidsregels gaan nader in op een aantal aspecten uit de handreiking en leggen deze juridisch vast. De uitbreiding van de zandwinning kan en wordt los van de verondieping gerealiseerd en doorloopt een eigen vergunningetraject (ontgrondingen en omgevingsvergunning). Het zelfde geldt voor de verondieping. Hiervoor is een melding in het kader van het Besluit bodemkwaliteit nodig (met waterschap Rijn en IJssel als bevoegd gezag).

Als invulling op het landelijk beleid worden er, om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater goed te beschermen, kwaliteitseisen gesteld aan het toe te passen materiaal voor de verondieping. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het waterschap.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

Beoordelingskader

De effecten van de zandwinning op de planlocatie en de omgeving worden onderzocht voor een scala aan (mogelijk relevante) thema's en aspecten. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen maatgevende potentiële effecten en overige effecten. Als maatgevend worden beschouwd;

- Natuur - gevoelige gebieden en soorten;
- Geohydrologie - in relatie tot landbouw en natuur;
- Archeologie - vanwege dubbelbestemming archeologie in geldende bestemmingsplan;
- Bodem - vanwege grondverzet en geotechnische risico's.

Voor de overige aspecten zijn potentiële effecten dermate klein of afwezig dat deze niet betrokken zijn als maatgevend. Voor deze aspecten is een korte beschouwing gegeven en wordt nader verwezen naar het voorontwerp bestemmingsplan Zandwinning Montferland.

De effecten worden kwalitatief beschreven en op basis van expert judgement beoordeeld op significantie.

Aanleg en gebruikfase

In de effectbepaling wordt daar waar relevant en mogelijk onderscheid gemaakt in de effecten gedurende de aanlegfase en de effecten tijdens het gebruik na realisatie.

Meer informatie

Voor de effectbeschrijving is geput uit de onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van het bestemmingsplan. Tevens is gebruik gemaakt van het eerder opgestelde MER in het kader van de zandwinning gezamenlijk met de leisureontwikkeling 'Health en Wellness'. Deze laatste is bijgevoegd als bijlage bij deze aanmeldingsnotitie. Dit MER is niet in procedure gebracht gezien de Leisure-ontwikkeling niet haalbaar is gebleken. Wel biedt het MER een beeld van de (maximale) effecten van de ontwikkeling van de zandwinning. De voornaamste conclusies uit het MER voor de gehele ontwikkeling (grotere zandwinning en leisure) zijn weergegeven in de navolgende box.

Box 4.1 Samenvatting effectbeoordeling van de ontwikkeling zoals deze voorzien was in 2010*

1. *De ontwikkeling heeft een positief effect op recreatie en toerisme. De ontwikkeling leidt tot een meerwaarde op het bestaande recreatieve- toeristische product en leidt niet tot een negatieve druk op bestaande recreatieve voorzieningen.*
2. *De ontwikkeling heeft deels een positief effect en deels geen effect en deels een licht negatief effect op water. De invloed op oppervlaktewater is als neutraal beoordeeld. De resultaten van de grondwaterdaling rondom het plangebied zijn nihil. Er is sprake van een beperkte grondwaterdaling: deze leidt niet tot noemenswaardige effecten op natuur en zetting. (...) De waterkwaliteit wordt enigszins positief beïnvloed door het gescheiden afvoeren van water, dit draagt bij aan een goede waterkwaliteit en een goede veiligheid en volksgezondheid van de ontwikkeling.*
3. *De ontwikkeling heeft een positief effect op landschap. De ontwikkeling leidt tot een meerwaarde ten aanzien van landschapsbeleving en -structuur.*
4. *De ontwikkeling heeft deels positieve en deels geen effecten t.a.v. ecologie. De beoogde inrichting van het plangebied heeft geen directe invloed op de EHS gelet op het ruimtebeslag van de ontwikkeling. Eventuele beïnvloeding is niet te verwachten. Positieve effecten treden op door de aanplant van nieuwe bossen en hiermee verbinding met de EHS en kansen voor beschermde soorten. Naast de recreatieve ontwikkeling voorziet de ontwikkeling in de aanplant van bos en andere natuurlijke landschapselementen die de ecologische kwaliteit van het gebied vergroten.*
5. *De ontwikkeling heeft geen wezenlijk effect (neutraal) op de aspecten externe veiligheid, bodem, archeologie, cultuurhistorie, ruimtegebruik (met uitzondering van een licht negatief effect op landbouw).*
6. *De ontwikkeling heeft een licht positief effect voor geur. Doordat een geurcontour komt te vervallen, wegens afspraken met de huidige eigenaar. Derhalve leidt de ontwikkeling van Health en Wellness tot een positief effect op de geursituatie in het plangebied.*
7. *De ontwikkeling heeft een licht negatief effect op de aspecten verkeer, geluid, lucht en landbouw. De effecten zijn echter zodanig dat de toename van verkeer niet leidt tot aanpassingen van de bestaande infrastructuur buiten het plangebied. De ontwikkeling is met betrekking tot geluid en lucht binnen de bestaande wet- en regelgeving mogelijk. (...)*

* De cursief weergegeven conclusies zijn vanwege de aanpassing van het voornemen niet meer of in mindere mate relevant omdat nu sprake is van een minder omvangrijke ontwikkeling.

4.2 Maatgevende potentiële effecten

Landschap en cultuurhistorie

Het landschap in het plangebied is grotendeels agrarisch, open akkercomplexen en weidegronden met op de achtergrond het groene kader van de beplanting langs de snelwegen. Om de boerderijen staat erfbeplanting. De zandwinplas ligt verscholen in het groen.

Volgens de kadastrale kaarten heeft het onderzoeksgebied van oudsher een vlak en groen karakter, met hier en daar een hogere zandafzetting. Vanaf eind 19de eeuw is bewoning van het gebied op kaarten aan te treffen. Het onderzoeksgebied heeft geruime tijd de naam 'Den Bosch' gedragen en bestond vroeger uit een bos met rechte paden. De wegen Werfhout, Pakopseweg en een klein deel van Landweer zijn hiervan overblijfselen. Deze wegen zijn momenteel aangemerkt als historische wegen (bron: Cultuurhistorische Waardenkaart Gemeente Montferland).

Figuur 4.1 Overzicht landschapselementen (huidig, met rood is het plangebied globaal aangegeven)

Als gevolg van de voorgenomen activiteit worden de landschappelijke waarden niet aangetast. Binnen het ontwerp hebben de historisch wegen (Werfhout en Pakopseweg) en de richtingen van het historisch landschap een grote rol gespeeld. De voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij de beleidsdoelstelling van de gemeente ten aanzien van landschap, zoals verwoord in het LOP. Middels de voorgenomen activiteit, met name het versterken van landschappelijke karakteristieken en een grotere verbinding met de omgeving resulteert in een positief effect voor landschap, zowel in structuur als beleving. Er zijn geen belangrijk nadelige effecten op het milieu te verwachten met betrekking tot het aspect landschap.

Archeologie

Het plangebied heeft conform het vigerende bestemmingsplan een dubbelbestemming vanwege mogelijk archeologische waarden. Om die reden is ten behoeve van de ontwikkeling nader onderzoek uitgevoerd¹.

1 Archeologische Rapporten Oranjewoud 2011/6, Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek Werfhout Didam, gemeente Montferland (Gelderland), Ingenieursbureau Oranjewoud januari 2012

Aan de hand van de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek kan geconcludeerd worden dat binnen het plangebied de bodem verstoord is. Een groot gedeelte van het plangebied lijkt over het algemeen te nat te zijn geweest voor bewoning (getuige de aanwezigheid van roest/oerbanken en humeuze tot venige lagen). De lage archeologische verwachting is voor deze lage delen gerechtvaardigd. Daarnaast zijn hier geen archeologische indicatoren aangetroffen. Nader archeologisch onderzoek wordt binnen het plangebied niet meer nodig geacht. Het is niet de verwachting dat bij de ontgroning archeologische waarden verstoord worden. Er zijn geen belangrijk nadelige effecten op het milieu te verwachten met betrekking tot het aspect archeologie.

Natuur

Ecologische hoofdstructuur

Voor wat betreft de ecologische hoofdstructuur is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Binnen het plangebied is geen ecologische hoofdstructuur aanwezig. Derhalve heeft de ruimtelijke ontwikkeling hier geen negatief effect op. Er is van directe aantasting van de ecologische hoofdstructuur dan ook geen sprake. Er zijn geen belangrijk nadelige effecten op het milieu te verwachten met betrekking tot het aspect ecologische hoofdstructuur.

De mogelijke geohydrologische effecten op de ecologische hoofdstructuur zijn beschreven bij het thema geohydrologie in paragraaf 4.2.

Beschermde soorten

Zoals beschreven in paragraaf 2.3.1 komen binnen het plangebied mogelijk beschermde plant- en diersoorten voor. De soorten zijn geïnventariseerd door middel van een natuurtoets en een veldbezoek. De resultaten hiervan zijn uitvoerig beschreven in de Natuurtoets². De mogelijk voorkomende soorten en de gevolgen daarvan zijn samengevat in tabel 4.1

tabel 4.1 Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied

Soortgroep/ soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/opmerkingen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	relevante structuren in het gebied blijven ongewijzigd
Poelkikker	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek naar functie plangebied -ondiepe poel - als (voortplantings)biotoop
Rugstreeppad	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek naar functie plangebied -ondiepe poel - als (voortplantings)biotoop
Rietorchis	Ja	Nee	Mogelijk, indien niet gewerkt wordt conform gedragscode.	-
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

In het kader van de aan te vragen vergunning dient nader onderzoek te worden uitgevoerd op basis van de Flora- en faunawet. Gezien de landschappelijke en ecologische ambities is het goed mogelijk om in het toekomstige ontwerp van het gebied ondiepe poelen aan te leggen die een geschikt habitat vormen voor (zwaar beschermde) amfibiesoorten zoals de poelkikker en rugstreeppad. Belangrijk negatieve effecten op soorten zijn hiermee uitgesloten.

Geohydrologie en geohydrologische effecten op landbouw en natuur

In het kader van het voornemen uit 2010 zoals opgenomen in het MER en met een aanzienlijk grotere zandwinning is onderzoek uitgevoerd naar de geohydrologische effecten³. De effecten van de plas zijn berekend voor de eindsituatie (met slib op de bodem van de plas) en in de tijdelijke situatie (als de sliblaag zich nog niet heeft gevormd). In de worst-case situatie zonder slib reikt de 5 cm verlagingslijn net tot aan de ecologische hoofdstructuur aan de zuidkant van de plas. Voor de landbouw kan een droogteschade van 3 tot 4 % optreden.

Echter, de effecten van het huidige voornemen zijn minder groot. Door de kleinere uitbreiding van de plas worden de effecten op meerdere wijzen gereduceerd:

- door de kleinere uitbreiding van de plas (ongeveer de helft van het voornemen in 2010) blijft de toename van de verdamping kleiner;
- door de kleinere uitbreiding van de plas en de ligging van deze uitbreiding neemt de maximale insnijding van de plas in het isohypsenpatroon niet toe ten opzichte van de huidige situatie;
- de meeste effecten traden op vanwege de uitbreiding ten oosten van de weg. Hiervan is geen sprake meer.

Zoals nader beschreven in het voorontwerpbestemmingsplan kan worden gesteld dat de effecten - zowel tijdelijk als in de eindsituatie van de kleinere uitbreiding van de plas minder dan de helft bedragen van de effecten van de oorspronkelijke uitbreiding die zijn berekend in 2010. Ook bij dat plan waren de effecten overigens beperkt. In deze beschouwing is geen rekening gehouden met het verondiepen van de plas. Het verondiepen van de plan verkleint de eventueel optredende effecten, waardoor sprake is van een worst case benadering.

Ten aanzien van de effecten op de natuur en de landbouw kan worden geconcludeerd:

- het hydrologische invloedsgedebied (de 5 cm verlagingslijn) bereikt in de tijdelijke situatie niet meer de ecologische hoofdstructuur;
- omdat de verlagingen de helft kleiner uitvallen worden ook de effecten op de landbouw de helft kleiner.

Hiermee zijn er geen belangrijk negatieve effecten op het milieu met betrekking tot geohydrologie te verwachten.

Bodem en geotechnische risico's

Bodemkwaliteit

In het kader van de ontwikkeling is een bodemonderzoek uitgevoerd⁴ waarin allereerst bestaand bodemonderzoek is geraadpleegd. Naast bestaande bodemonderzoeken is ook het 'Besluit opslag ondergrondse olietank' (BOOT) geraadpleegd. Uit het BOOT blijkt dat er op één locatie binnen het onderzoeksgebied, een voormalige huisbrandolie-tank (HBO-tank) was gesitueerd. De tank, gelegen aan werfhout 4, had een inhoud van 3000 liter. De tank is schoongemaakt en afgevuld met zand.

Ten slotte is de bodematlas van de Provincie Gelderland geraadpleegd. Hieruit blijkt dat binnen het onderzoeksgebied geen verdachte locaties gelegen zijn. Geconcludeerd wordt dat de bodemkundige toestand binnen het onderzoeksgebied geen knelpunt vormt. Er hoeft derhalve geen vervolgonderzoek plaats te vinden. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet verwacht.

3 Geohydrologische effectenstudie uitbreiding van de zandwininput Werfhout te Didam, Wiertsema en Partners 18 november 2010'

4 Gebiedsonderzoeken m.e.r. Werfhout onderdeel: bodemonderzoek, Roelofs Avies en Ontwerp BV, 25 juni 2010
blad 17

Geotechnische risicobeschouwing

In de eindsituatie en de winningsituatie worden enkele bestaande objecten in de omgeving van het plangebied mogelijk beïnvloed door een veranderde grondwaterstand. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt echter dat de ondergrond niet zettinggevoelig is. Dit gegeven in combinatie met de zeer beperkte verandering rechtvaardigt de conclusie dat er geen funderingsschade voor omwonenden als gevolg van de zandwinning optreedt. Derhalve vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu (bodemrisico's) zijn niet verwacht.

4.3 Overige thema's

Onderstaand zijn beknopt de overige thema's beschouwd. Meer uitgebreide omschrijvingen zijn opgenomen in het bestemmingsplan Zandwinning Werfhout.

Natuur - overige effecten

De planontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten op instandhoudingsdoelen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Potentiële effecten als gevolg van verdroging in de omgeving is in een uitgevoerd hydrologisch effectonderzoek met behulp van berekeningen uitgesloten. Effecten als gevolg van het verkeersgenererende effect van de ontwikkeling, welke via stikstofdepositie kan leiden tot verzuring en vermessing in Natura 2000-gebieden, zijn niet aannemelijk. De belangrijkste overweging daarbij is dat de wegen met een verkeerstoename zich op > 2,5 km afstand van het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied bevinden. Daarnaast is de verkeerstoename als gevolg van de planontwikkeling zeer laag ten opzichte van de huidige verkeersintensiteit en de verwachte autonome groei van het wegverkeer.

Verkeer en parkeren

Ten behoeve van de ontwikkeling is een verkeersonderzoek uitgevoerd⁵. Door middel van beperkte maatregelen blijft een goede en verkeersveilige verkeersafwikkeling voor snel en langzaam verkeer gehandhaafd. De uitbreiding van de zandwinning genereert ca. 130 bewegingen extra op de Pakopseweg. Het aantal verkeersbewegingen is nihil zijn ten opzichte van de Bievankweg en andere wegen in de omgeving. Parkeren ten behoeve van de zandwinning vindt geheel plaats op eigen terrein. Aan de zuidzijde van de plas wordt enige parkeerruimte gerealiseerd vanwaar de diverse voetpaden en het uitkijkpunt bereikbaar zijn.

Milieuhinder, geluid en lucht

De voorgenomen ontwikkeling maakt geen nieuwe gevoelige objecten mogelijk. Gelet hierop wordt ten aanzien van milieuhinder enkel gekeken naar de uitstraling van de ontwikkeling op de omgeving.

Zandwinning worden bij naam genoemd in bijlage 1 van de VNG-uitgave met daarbij 200 meter als aan te houden afstand ten opzicht van de ligging in een rustige woonwijk. Dit betekent dat een afstand van 100 meter in het buitengebied moet worden aangehouden. Uit de tabel blijkt dat voor zandwinning het milieuaspect geluid de maatgevende factor betekent. Bij de inpassing van de zandwinning dient rekening te worden gehouden met een invloedsgebied rondom van 100 meter. Binnen 100 meter van de klasseerinstallatie zijn geen gevoelige objecten gelegen. In paragraaf 5.2 is dit nader gemotiveerd.

De ontwikkeling van het plangebied tot maximaal 106 verplaatsingen per etmaal op. Met behulp van de NIBM rekentool⁶ is aangetoond dat deze bijdrage NIBM is. Hierbij is rekening gehouden met een aandeel vrachtverkeer (van 95 %) gelet op de zandwinning. De ontwikkeling valt daarmee onder het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen'. Nader onderzoek naar de invloed op de luchtkwaliteit is daarmee niet nodig. In paragraaf 5.3 van het bestemmingsplan is een en ander nader toegelicht.

Resultaten

Er zijn voor de overige aspecten geen belangrijk nadelige effecten op het milieu te verwachten.

5 Gebiedsonderzoeken m.e.r. Werfhout onderdeel: Verkeersonderzoek, Roelofs Avies en Ontwerp BV, 25 juni 2010

6 Met deze tool kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekende mate bijdraagt (NIBM) aan de concentratie van een stof in de buitenlucht.

5 Conclusies en advies

In onderstaande tabel zijn de effectbeoordelingen uit hoofdstuk 4 voor de verschillende onderdelen opgenomen.

Tabel 5.1 *Overzicht beoordelingen*

Thema	Aspecten	Effecten	Belangrijk negatief ?	Cumulatie relevant?
Landschap en cultuurhistorie	Landschappelijke waarden, ruimtelijk-visuele kwaliteit	Geen aantasting van cultuurhistorische en landschappelijke waarden	Nee	Nee
Archeologie	Archeologische waarden	Geen effecten	Nee	Nee
Natuur	Ecologische hoofdstructuur	Geen effecten	Nee	Nee
	Soortenbescherming	Mogelijk effecten waarvoor ontheffing verleend moet worden*	Nee	Nee
Geohydrologie	Effecten natuurgebieden	Geen effecten	Nee	Nee
	Effecten op landbouw	Minimale effecten	Nee	Nee
Bodem	Geotechnische risico's	Geen schade verwacht	Nee	Nee
Overige thema's	Diverse aspecten	Afwezig of zeer beperkt	Nee	Nee

* mitigerende maatregelen ten behoeve van eventueel aan te treffen beschermde soorten zijn mogelijk en worden nader geregeld door middel van een ontheffing (indien relevant). Het opstellen van een MER geeft geen nader inzicht in de effecten op de in deze notitie genoemde soorten dan het onderzoek dat reeds is en wordt verricht in het kader van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Nadere inrichtingsvarianten zijn in deze niet relevant. Het opstellen van een MER vanwege dit aspect heeft zodoende geen meerwaarde.

Effect op gevoelige gebieden

Er zijn geen effecten op gevoelige gebieden.

Relatie met bestaande of autonome ontwikkelingen

Er is geen sprake van cumulatie van effecten met andere projecten in de omgeving.

Conclusie: geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu

De uitbreiding van de zandwinning leidt niet tot "belangrijke nadelige milieugevolgen". Er bestaat daarom geen noodzaak tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.